

Projectplan Waterwet

voor de aanleg van waterstaatswerken
Artikel 5.4 Waterwet

Aanleg NVO Broek en Blokland

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Inhoud

Voornemen		3
Leeswijzer		3
Deel I.	Aanleg NVO Broek en Blokland	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Ligging en begrenzing projectgebied	4
1.3	Beschrijving van de gewenste situatie	4
1.4	Beschikbaarheid gronden	5
1.5	Effecten van het plan	5
1.6	Wijze waarop het werk is uitgevoerd	6
Deel II.	Verantwoording	7
2.1	Verantwoording op basis van wet- en regelgeving	7
2.2	Verantwoording op basis van beleid	8
2.3	Verantwoording van de keuzes	8
Deel III.	Rechtsbescherming	9
Deel IV.	Bijlagen	11

Voornemen

Het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft besloten, gelet op artikel 5.4 van de Waterwet en artikel 4 van de Delegatieregeling HDSR, het projectplan voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers bij het natuurgebied Broek en Blokland definitief vast te stellen.

Dit projectplan heeft betrekking op een werk wat al uitgevoerd is. Het waterschap heeft nadrukkelijk de keuze gemaakt om alsnog de procedure van projectplan te doorlopen. Om zo belanghebbenden alsnog de mogelijkheid te geven tot inspraak op dit plan en te voldoen aan de wettelijke verplichting uit de Waterwet. Met daarbij de mogelijkheid tot aanpassing van het reeds uitgevoerde werk, mocht dat naar aanleiding van ingediende zienswijzen nodig blijken.

Het ontwerp-projectplan heeft gedurende de periode van 30 september tot en met 11 november 2019, zes weken ter inzage gelegen.

Leeswijzer

Het projectplan 'Aanleg NVO Broek en Blokland' bestaat uit 4 delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Met een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk. Deel II geeft de verantwoording weer waarom dit werk is uitgevoerd. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures, en deel IV bevat bijlagen die voor dit plan van belang zijn.

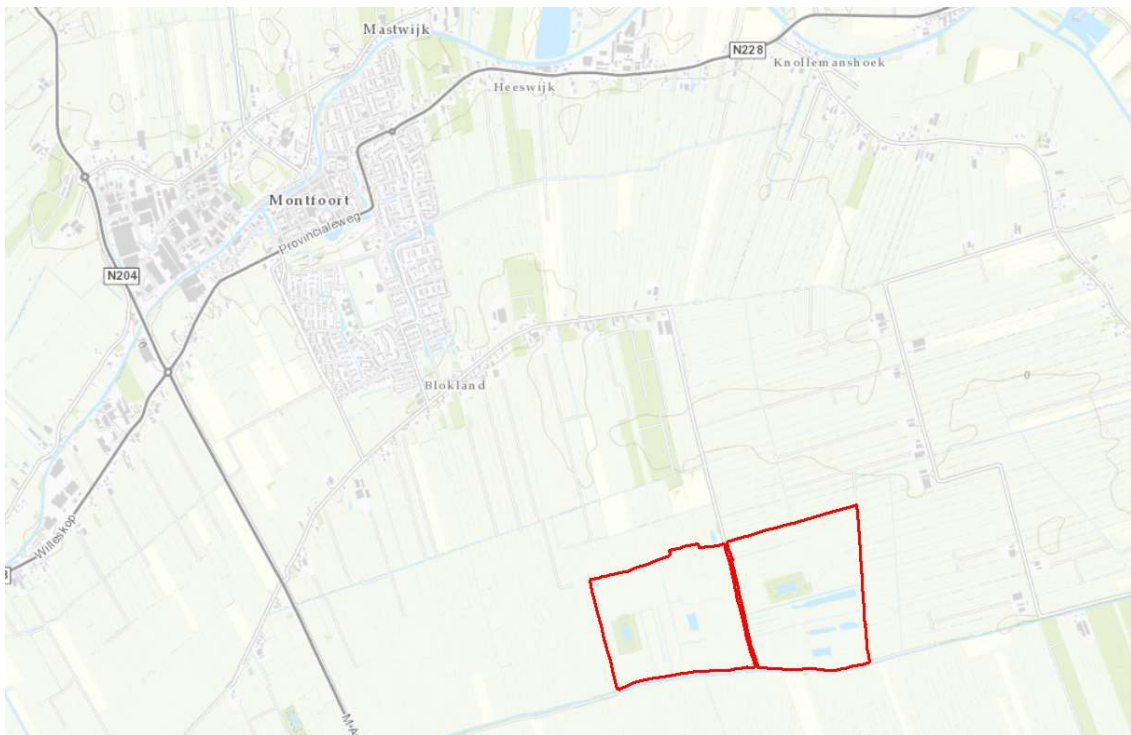
Deel I. Aanleg NVO Broek en Blokland

1.1 Aanleiding en doel

In de tweede planperiode van de KRW (2016-2021) werkt het waterschap aan de aanleg van 6 kilometer natuurvriendelijke oever, met als doel om de waterkwaliteit te verbeteren. Natuurvriendelijke oevers (NVO) worden aangelegd zodat een natuurlijkere overgang van land naar water ontstaat die zorgt voor een gevarieerde en soortenrijke oeverzone, waardoor het zuiverend vermogen van de watergang toeneemt en minder nutriënten van de aanliggende landbouwgronden uitspoelen.

1.2 Ligging projectgebied

Het natuurgebied Broek en Blokland is eigendom van Staatsbosbeheer (SBB). En is gelegen ten zuiden van Montfoort. Het natuurgebied wordt door de Kaaiwetering gescheiden, waardoor het westelijk deel in de polder Blokland ligt en de oostkant in de polder Broek. Aan de zuidzijde wordt het natuurgebied begrensd door de Noordzijdse Kade.

Ligging natuurgebied Broek en Blokland

1.3 Beschrijving van de gewenste situatie

Langs de scheisloot van het natuurgebied en de polder Blokland is aan de zijde van het natuurgebied een natuurvriendelijke oever aangelegd. De oever varieert in breedte en tussen typen plasberm en flauw talud.

Het gedeelte watergang dat noord-zuid is gelegen, is circa 3 meter verbreed met een natuurvriendelijke oever. De watergang oost-west gelegen, is circa 5 meter verbreed met een natuurvriendelijke oever.

Door deze variaties moet een afwisselende oever met microgradiënten ontstaan, met daarmee een variatie aan begroeiing. Een overzichtskaart van de NVO is bijgevoegd als bijlage A.

In het ontwerp was tevens een verdieping van de watergang meegenomen zodat het jaarlijks maaionderhoud varend uitgevoerd kon worden. Hiervoor is in het ontwerp een waterdiepte van 1,3 meter aangehouden.

De ontwerptekening is bijgevoegd als bijlage B.

1.4 Beschikbaarheid gronden

De uit te voeren maatregelen zijn uitgevoerd op eigendom van Staatsbosbeheer. De watergang zelf is in eigendom van het waterschap. De vrijkomende grond tijdens de aanleg van de NVO is verwerkt op een naastgelegen agrarisch perceel.

1.5 Effecten van het plan

1.5.1 Positieve effecten

- De aanleg van natuurvriendelijke oevers versterkt de ecologie en verbetert daarmee de waterkwaliteit, wat noodzakelijk is om de doelen van de Kaderrichtlijn Water te behalen.
- Het natuurlijker inrichten van een watergang maakt het watersysteem en omliggende land robuuster ten opzichte van de veranderende weersextremen.
- Door de aanleg van de NVO neemt het zuiverend vermogen van de watergang toe. Dit compenseert de uitspoeling van nutriënten uit aanliggende landbouwgronden.

1.5.2 Beperken of voorkomen van negatieve effecten

Flora en fauna

De aanleg van de natuurvriendelijke oever kon tijdelijke negatieve effecten veroorzaken op ter plaatse voorkomende beschermde soorten. Een verkennend natuurwaardenonderzoek (Quickscan) is uitgevoerd om er achter te komen welke beschermde plant- en diersoorten voorkomen.

Het onderzoek heeft uitgewezen dat de heikikker in het plangebied aanwezig is, en dat algemene broedvogels tot broeden kunnen komen langs de slootkanten.

Voor de heikikker is nader onderzoek uitgevoerd. De werkzaamheden hadden negatieve effecten op de aanwezige beschermde heikikker. Daarom is een ontheffing voor de Wet natuurbescherming aangevraagd en verkregen (zaaknummer Z-WNB-R-REG-2018-1261, publicatiedatum 4 september 2018).

Conform de ontheffing is een ecologisch werkprotocol opgesteld. Hierin zijn maatregelen opgenomen die getroffen moeten worden om schadelijke effecten van de aanleg van de natuurvriendelijke oever op beschermde soorten te voorkomen.

Gedurende de uitvoeringsperiode heeft er ook ecologische begeleiding plaatsgevonden.

Watersysteem

Tijdens uitvoering is de waterstand lokaal verlaagd om de grond zo droog mogelijk te kunnen ontgraven. Hiervoor zijn stalen platen in de watergang gedrukt of zijn tijdelijke gronddammen aangebracht. Vervolgens is het waterpeil in het af te graven compartiment met circa 30 centimeter verlaagd.

De verlaging is van zulke tijdelijke aard geweest dat dit geen significant effect heeft gehad op de grondwaterstand.

Stabiliteit van het talud

Tijdens de aanleg van de natuurvriendelijke oever is tevens de watergang verdiept, om zo het jaarlijks maaionderhoud varend uit te kunnen voeren. Om de stabiliteit van de taluds niet negatief te beïnvloeden is een talud van minimaal 1 op 1,5 aangehouden en is de natuurvriendelijke oever en verdieping van het profiel aan de zijde van Staatsbosbeheer uitgevoerd.

Vier maanden na uitvoering zijn dwarsprofielen ingemeten ten bate van de revisie van het project. Bijlage C bevat een locatiekaart van de ingemeten profielen en in bijlage D is een profielvergelijking gemaakt tussen het oorspronkelijke, ontwerp en revisieprofiel.

De vergelijking van de profielen laat zien dat de watergang ca. 1 meter diep is. Dit is 0,3 meter minder diep dan het beoogde ontwerpdiepte van 1,3 meter. Omdat een diepte van 1 meter ecologisch en waterstaatkundig voldoet, is geen aanvullend graafwerk noodzakelijk.

De profielvergelijking laat ook zien dat 4 maanden na uitvoering er geen significante verandering te constateren is aan de taluds en het aangrenzende maaiveld. De verwachting is dan ook dat er geen sprake zal zijn van instabiliteit aan de agrarische zijde.

Om dit te monitoren zal gedurende vijf jaar jaarlijks profielen worden ingemeten, zoals bij de eerste inmeting op 14 locaties heeft plaatsgevonden.

1.6 Wijze van uitvoering

De aanleg van de NVO is middels een werkbeschrijving en ontwerp-tekening technisch uitgewerkt en aanbesteed. De nieuwe oeverlijn is uitgezet met piketpalen. Er is een platenbaan met rijplaten aangelegd waarover het transport met tractoren met kiepkarren heeft plaatsgevonden. Een rupskraan heeft vanaf het terrein van Staatsbosbeheer de grond ontgraven en is afgevoerd naar het westelijk aangrenzende perceel, in overleg met de eigenaar van dit perceel. Hiervoor is een tijdelijke brug over de scheidingssloot aangelegd. De grond is vervolgens op dat perceel uitgevlakt. De grondverplaatsing is gemeld en afgestemd met het bevoegd gezag.

Een gedeelte van de uitgekomen grond is op verzoek van Staatsbosbeheer gebruikt om de toegangspaden op het terrein van Staatsbosbeheer te verbeteren.

Met Staatsbosbeheer zal nog overleg plaatsvinden over de afwerking van de percelen, het onderhoud van de NVO en eventuele afrastering om vee te keren.

Deel II. Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

2.1.1 Toetsing Waterwet

Op grond van de Waterwet heeft het waterschap als taak de waterstaatskundige verzorging van zijn beheergebied. De toepassing hiervan is op grond van artikel 2.1 Waterwet gericht op:

- a. het voorkomen en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en;
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Toetsing

a. overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Het natuurlijker inrichten van een watergang maakt het watersysteem en omliggende land robuuster ten opzichte van de veranderende weersextremen.

b. chemische en ecologische waterkwaliteit

Door de aangelegde NVO neemt het zuiverend vermogen van de watergang toe. Dit compenseert de nutriëntenuitspoeling uit de aanliggende landbouwgronden.

De aanleg van natuurvriendelijke oevers versterkt de ecologie en verbetert de waterkwaliteit, wat noodzakelijk is om de doelen van de Kaderrichtlijn Water te behalen.

c. maatschappelijke functies

De natuurvriendelijke oever is gelegen nabij een wandelpad, gelegen op de kade langs de Kaaiwetering. Middels een informatiepaneel wordt meer informatie gegeven over het doel van natuurvriendelijke oevers. Hiermee is de natuurvriendelijke oever beleefbaar en zichtbaar voor recreanten.

2.1.2 Verdere regelgeving

Legger

In de Legger Oppervlaktewateren vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van oppervlaktewateren. Ook worden daarin de zogeheten waterstaatswerken vermeld, zoals stuwen en duikers. De legger is bepalend voor de onderhoudsverplichtingen met betrekking tot de instandhouding van het watersysteem en de werken.

De wijzigingen als gevolg van dit project worden vastgelegd in de eerstvolgende herziening van de Legger Oppervlaktewateren van het waterschap. Tot die tijd wordt het watersysteem in stand gehouden volgens dit projectplan.

Beheer en onderhoud

De natuurvriendelijke oever wordt beheerd en onderhouden door het waterschap.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

2.2.1 Toets beleid waterschap

Waterbeheerplan

Op grond van artikel 4.6 Waterwet dient HDSR een beheerplan vast te stellen voor de watersystemen die in beheer zijn bij het waterschap.

In het Waterbeheerplan “Waterkoers 2016 – 2021” is vastgelegd dat het waterschap werkt aan gezond water. De aanleg van natuurvriendelijke oevers is hier onderdeel van.

2.2.2 Toets overig beleid

Bestemmingsplan

De werkzaamheden zijn uitgevoerd binnen het Bestemmingsplan Buitengebied 2012 van de gemeente Montfoort. Vanwege de bestemming natuur en de waarde ecologie is een omgevingsvergunning noodzakelijk. Na vaststelling van het projectplan zal een aanvraag worden ingediend.

Ontgrondingenverordening

De werkzaamheden zijn voorgelegd aan het bevoegd gezag, waaruit bleek dat dit project niet vergunningsplicht was.

Bodemkwaliteit

Bevoegd gezag heeft geconcludeerd dat er geen sprake is van bodemverdachte terreindelen. Waardoor de uitgevoerde graafwerkzaamheden plaats konden vinden zonder aanvullend bodemonderzoek. De grond mocht zonder partijkeuring worden toegepast op de aangegeven percelen.

Archeologie

Het gebied waar de NVO is aangelegd valt binnen categorie 5 van de archeologische beleidskaart van gemeente Montfoort. De werkzaamheden vallen binnen het ontheffingenbeleid van deze categorie, waardoor nader onderzoek niet nodig was.

2.3 Verantwoording van de keuzes

Locatie

De aanleg van de NVO zorgt voor verbetering van de waterkwaliteit in de polder Blokland en het KRW waterlichaam De Pleyt. Door de aanleg op eigendom van Staatsbosbeheer zijn geen agrarische gronden uit bedrijf genomen.

De NVO is niet binnen het natuurgebied van Staatsbosbeheer aangelegd, omdat dit reservaat een aparte waterhuishouding heeft en daardoor geïsoleerd is van de polder. Het was juist de wens om een NVO aan te leggen in een watergang die in de polder ligt, en daardoor gekoppeld is aan het KRW waterlichaam van De Pleyt.

Landschappelijke inpassing

Direct na uitvoering van het werk is een zeer kale situatie ontstaan, waardoor het lijkt of hier een brede watergang is gegraven. Het is echter de bedoeling dat het extra gegraven wateroppervlak gaat begroeien. Deze zone wordt extensief onderhouden waardoor op een natuurlijke wijze begroeiing ontstaat, zowel onder als boven water. Het is de verwachting dat 5 jaar na aanleg de situatie er veel natuurlijker uitziet en landschappelijk beter past bij het bestaande polderlandschap.

Deel III. Rechtsbescherming

Zienswijze in de ontwerpfase

Het ontwerp-projectplan heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen (30 september tot en met 11 november 2019). Belanghebbenden hebben tijdens deze periode hun zienswijze over het ontwerp-projectplan naar keuze schriftelijk of mondeling kenbaar kunnen maken.

Vaststelling definitieve projectplan

De zienswijzen of inspraakreacties naar aanleiding van het ontwerp-projectplan zijn in behandeling genomen. Als een zienswijze gegrond wordt geacht, kan het projectplan daarop worden aangepast. Alle zienswijzen zijn met de beantwoording gebundeld in het bijbehorende inspraakrapport. Het definitieve projectplan is samen met het inspraakrapport door het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden vastgesteld.

Beroep na vaststelling definitieve projectplan

Na vaststelling van het definitieve projectplan heeft een belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend op het projectplan, dan wel met gegronde redenen kan aangeven dat hij hiertoe niet in de gelegenheid is geweest, de mogelijkheid beroep in te stellen bij de Rechtbank conform artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht. Belanghebbende dient daartoe binnen zes weken na de bekendmaking van het vastgestelde definitieve projectplan een beroepschrift in te dienen bij de Rechtbank.

Een beroepschrift dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het projectplan waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van het beroep. Een beroepschrift wordt gericht aan Rechtbank Midden-Nederland, afdeling bestuursrecht, Postbus 16005, 3500 DA, Utrecht onder overlegging van dit projectplan.

Het beroep kan ook digitaal ingesteld worden bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Voor het indienen van beroep is griffierecht verschuldigd van € 174,- voor een natuurlijk persoon en € 345,- voor een rechtspersoon.

Op dit projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd.

Voorlopige voorziening

Aangezien het instellen van beroep geen schorsende werking heeft (dat wil zeggen dat het projectplan direct in werking treedt), kan een verzoek om voorlopige voorziening (schorsing) worden ingesteld indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen dat vereist. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, op het bovengenoemde adres. Een voorwaarde hiervoor is dat ook beroep wordt ingesteld. Voor het verzoek tot voorlopige voorziening is opnieuw griffierecht verschuldigd van € 174,- voor een natuurlijke persoon en € 345,- voor een rechtspersoon.

Nadeelcompensatie

De belangenafweging van projecten vindt plaats door middel van de procedure van dit projectplan. Belanghebbenden kunnen hun zienswijze op een projectplan kenbaar maken. Het projectplan kan worden aangepast, als een zienswijze gegronnd wordt geacht.

Daarnaast kunnen belanghebbenden een verzoek tot nadeelcompensatie indienen, als zij van mening zijn dat zij (financieel) nadeel ondervinden van een project wat door het waterschap wordt uitgevoerd en wat in redelijkheid niet tot hun last behoort te blijven. Onder bepaalde voorwaarden kan dan nadeelcompensatie worden verstrekt. Een verzoek om nadeelcompensatie kan worden gedaan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet.

Deel IV. Bijlagen

- A. Overzichtskaart
- B. Ontwerptekening
- C. Locatiekaart profielen
- D. Profielvergelijking